

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyv-
árus üzlete,
főtér, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% elengedés. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyilttér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilenc óra . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Reflexiók.

Azt mondják, hogy *eső után nem kell köpenyeg*. Ha a példabeszédnek sokszor és sok tekintetben igaza van is, de nincs mindenkor és minden tekintetben; nincs különösen akkor, midőn azt látjuk, hogy egy bizonyos fellegesoport alig öntötte nyakunkba eső tartalmát, s már a távol láthatáron újabb felleg fenyeget, mely ellen aztán nem lesz késő a köpenyeg. — Így vagyunk a megyei székhely-kérdéssel is; még alig döntött szavazattöbbségével felette a megye közönsége, már is többek részéről azon jóslat tétetik, hogy „*a leányzó nem halt meg, hanem csak aluszik*.” De ugyan hogy is alhatna sokáig, midőn álmát oly sokan bolygatják, nem elégtel meg, hogy ébrelését meglehetős keserűvé tevénk. Trombitáltunk fülébe okos és nem okos dolgokat, szóllottunk hozzá komolyan, szóllottunk a pamphlet irodalom silányságának hangján, s a nagy concertbe alig emelkedett itt-ott hang, mely mint a komoly igazság hangja — komoly reflexiókat birt volna gerjeszteni. Azonban boesánat, még is volt egy, s ez a „Társadalmi életképek” czime alatt megjelent röpirat, s ehhez akarunk hozzá szóllani, habár kissé elkésve is.

Ki a „Társadalmi életképek” czime alatt megjelent röpiratot figyelemmel, de egyuttal nem az inimicus rei elfohtságával olvasta át és hozott felette ítéletet: kénytelen bevallani, hogy bármennyire idealistának tartassék is szerzője, sokban, nagyon sokban, talán mondhatni mindenben igaza van. Csak egyben nincs, s ez az egy, mi a kérdéssel felette fontos, s ez az egy az, mit a tények logicájának nevezünk. A „Társadalmi életképek” szerzője ugyanis nem ott keresi a baj forrását hol az valósággal van, ennél fogva nem ott keresi magát a módot is, melyen az oly sok alapossággal részletezett társadalmi bajokon segíteni lehetne; egy társadalmi megyei központ alkotásában keresi a panaceat, szóval intézményekkel hisz teremteni társadalmi viszonyokat, pedig hiszen az intézmények épen megfordítva társadalmi viszonyainknak mintegy kifolyásai, mintegy nyilatkozatai.

De hát tekintsünk szét.

Ugyan lehető volna-e, p. o. az észak-amerikai egyesült államok köztársasági kormányformája polgárai köztársasági erényei nélkül; hiszi-e valaki, hogy a szabad egyház szabad államban nagy eszméje, s ez eszmén alapuló intézkedések kifejtettek volna-e Amerika népeinél, ha már magok az első kivándorlók nem vittek volna magukkal az állam által privilegizált egyházak nyomása s az tildöző fanatizmus iránti undort; kifejtett volna-e náluk az önkormányzat bámulandó netovábbja, ha első polgárai nem az európai államok azon elégtelenei lettek volna, kik az állam tulterjeszkedő hatalmával az egyéni

jogok ellenébe kibékülni nem tudtak, vajjon a yankeet jellemző szinte lázas munkásság és tevékenység nem egyenes kifolyása volt-e a természet ellenében a megélhetés északúzó önmagára hagyottságnak, mely később a munka anyagi és erkölcsi értékének átértézt becsévé vált, s melyet mint egy örökséget hagy az élő nemzedék az utódokra; vajjon a nő-emancipációt láttuk volna-e oda fejlődni, a hol áll náluk, ha épen a munka anyagi és erkölcsi becsének átértése ki nem fejtette volna egyuttal azon eszmét, hogy a munka, munka itt, munka amott és munka mindenütt, s hogy a munka egyenlő jogokra képesít; hiszi-e bárki is, hogy a philadelphiai javító börtörendszer életbe léphetett volna Amerikában, polgárai kedélyébe gyökerező azon elve nélkül a humanizmusnak, hogy a társadalom bukottjai ellenében nem a megtorlás, hanem a társadalomnak meggyerő javítás elve alkalmazandó. A köztársasági kormányforma bizonyosan nem termette a köztársasági erényeket, hanem megfordítva; a szabad egyház szabad államban eszméje nem termette a vallási toleranciát, hanem megfordítva; az önkormányzat nem termette az egyéni jogkör érzetét, hanem megfordítva; a philadelphiai börtörendszer nem termette a humanizmusnak azon nagy elvet, melynek kifejezést ad, hanem megfordítva, stb.

Ha ennél fogva egy egy mintául tekinthető államban, mert Amerika, mert más államokban is azt látjuk, hogy a társadalmi viszonyok mintegy egyenes kifolyásai a társadalmat alkotó egyesek nézetének, felfogásának, s a felfogáson alapuló ítéletnek s a szerint, a mint a nézetek, felfogás és ítélet helyes, találjuk a társadalmi viszonyokat magukat is helyeseknek, vagy megfordítva, ha azt látjuk, hogy az így alakult társadalmi viszonyoknak ismét egyenes kifolyásai az intézmények és intézkedések; ha valahol a társadalmi nézeteket általában fordítják, e nézetek alapján a viszonyokat helyteleneknek, magukat az intézményeket is czéljokat tévesztetteknek látjuk: egyenes logikai következtetés alapján mi a teendőnk, ha javítani akarunk társadalmi viszonyainkon? Felelet: javítsunk a bajt gyökerében orvosló, egyenes és nem kerülő utakon járó eszközökkel.

De vajjon megyei társadalmi ferde viszonyainkat annyi alapossággal taglaló szerzője az életképeknek, oly egyenes eszközöket hoz-e javaslatba? Épen nem, s ez az, mi az eszmék logikai menetét megbénítja s ez által az okoskodást tévessé teszi.

Azt mondja ugyanis: *a munkás nálunk gyakran inkább hever, hogysé dolgozzék*. Szerző szerint mi a tény logicája: nem az, hogy mindenki a maga körében, mindenütt kövessen el mindent, szép szó, serkentés, buzdítás, jutalmazás, de leginkább pedig oksze-

rüleg vezetett nevelés által, hogy a munka erkölcsi és anyagi értéke iránti érzéket népiünknel ébressze, hanem tegyük át a megye székhelyét s alkossunk társadalmi központot.

Rosz a cseléd. Szerző szerint mi a tény logicája? Az-e, hogy cselédjavító együletet alakítsunk, és pedig alkítsunk itt is, amott is, szóval mindenütt? Nem, hanem változtassuk a megye székhelyét s alkossunk társadalmi központot.

Hanyag a tisztelő, s csak épen robotból dolgozik. Mi a tény logicája? Az-e, hogy a hanyagot ha hanyagságában konok felelősségre vonjuk s ha dolgozni még sem akar, megfosszuk a megtisztelő bizalmától. Nem, vigyük el a megye székhelyét Gyuláról s alkossunk társadalmi központot.

Nincs általában érdekeltég a közügyek iránt. Na azt ugyan a székhely kérdésnél nem igen tapasztaltuk. Mi a tény logicája? Az-e, hogy az érdekeltéget a jogkör érzetének felébresztésével uton és uttélén, mindenütt, hol azt bármelyikünk is teheti, istápoljuk s támogassuk? Nem! Hanem változtassuk a megye székhelyét s alkossunk társadalmi központot. stb.

Mi lenne ennél fogva egy, bárhol megyénk területén megalkotandó társadalmi központ ily körülmények között? Felelet: lenne valósággal egy társadalmi központ a társadalmi vázolt miseriak egész halmazával, melyben elvégre is nem e társadalmi központi-

ság — és legkevésbé csakugyan ez — hanem igenis más olynemű fognának segíteni, a mely eszközökkel ily társadalmi központ nélkül is segíthetni fognak, de a mely eszközök nélkül ismét nem, még egy megalkotott hatalmas megyei központ mellett sem.

És vajjon így áll-e a dolog? nézetünk szerint igen! Ennek bizonyítására elég legyen felemlíteni csak azt, hogy társadalmi viszonyaink nyomorai általánosak s megvannak ott is, hol pedig társadalmi, és pedig igen erős központok vannak, p. o. a fővárosban. Társadalmi viszonyaink e ferdeségeit, nyomorát felismerte egy valaki, ki Appuleus álnév alatt „Nyugat-Európa és Hazánk” czimű, 1871-ben megjelent művében ezeket gyönyörűen részletezi és taglalja, s midőn e ferdeségek és nyomor okát egy erős igazság és részrehajlatlan közvélemény hiányában keresi, egy helyt következőleg nyilatkozik: *állapotaink olyanok, hogy rajtuk sem kormányforma változás, sem közigazgatás, sem közművelődési reformok magukban — s e tételt megyénk-re vonatkozólag kiegészítve sem a székhelynek áttétele, s egy bárhol alkotandó megyei társadalmi központ — nem segíthetnek. Épen társadalmi életünknek kell gyökerében, lényegében megváltozni, alakulnia.*

A változott, javult, megalakult társadalmi viszonyok meg fogják alkotni majd a központot ott, hol az csakugyan ezeknek legmegfelelőbb fog-

lenni, de egyelőre megalkotott társadalmi központ e viszonyokat egymagában valóban nem.

(Folyt. következik.)

Békésmegye bizottságának f. é. február 9-én s folytatva tartott közgyűlése.

A nagy számmal egybegyűlt bizottsági tagok s hallgatóság szívélyes üdvözlése után elnökölő főispán a közgyűlést megnyitá. — Ez után az alispán a megye állapotáról és időközi intézkedéseiről szóló jelentésére a szükséges intézkedések megtéttettek.

Orvendetes tudomásul vette a megye közönsége az alispán ama bejelentését, miszerint Papp Mihály gyulai ref. lelkész s bizottsági tag a törvényszéki fegyenczek körüli lelkeszi szolgálataiért 1873. évről nyert 30 frt tisztelet díját a megyei szeretetház alaptökére ajánlotta fel. — Ezen nagylelkű adományért a megye közönsége elismerését s szíves köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezni nem késett.

Jelen közgyűlésnek legfontosabb tárgyát a székhely kérdése képezé s az e tárgyban tett indítvány, illetőleg állandó választmányi s kisebbségi vélemények mindjárt az alispáni jelentés után színre kerültek. — Miután a mult közgyűlés alkalmával e kérdés hosszas s kimerítő vita tárgya volt, most a szavazás szorgalmaztatott. — A megeltt szavazás eredménye az lett, hogy a székhelynek Csabára leendő áttétele mellett 86, az áttétel ellen pedig 168 bizottsági tag szavazott, minnek következtében a megye közönsége a megye székhelyét továbbra is Gyulán meghagyatni határozá.

A közmunka erő összeírása, a közmunka s a váltási pénzek miként leendő felhasználását illetőleg határozatott, hogy a m. közmunka összeírásokból a járási szolgabírák — miután ok a megyei közmunka alól törvényileg felmentvék — kihagyassanak, a községi előljárók pedig, kik mint ilyenek csak a községi közmunka, alól vannak felmentve — felvétessenek az összeírásokba. — Ez uttal Gyulaváros polgármestere Gerla és Postelek puszták közmunka erejének összeírását eszközölni utasított.

Nem lesz érdektelen ha ezuttal az ez évben eszközölt összeírás eredményét fel-tüntetjük.

Az összes tartozás 20459 ígás, 91128 kézi napszám; ebből megváltatott 14836 ígás és 35777 kézi napszám marad tehát természetben leszolgálándó 5623 ígás és 55351 kézi napszám; továbbá a költségvetés szerint a mult évi pénztári maradvény 30353 frt 22½ kr, a folyó évi megváltások összege 25569 frt 10 kr, összesen 55922 frt 32½ kr. — Ezen fedezeti alap terhére készített s a t. közönségnek jövő számunkban felmutatandó költségvetés jóváhagyatott.

Ezekon kívül következő fontos határozatok hozattak:

Gyula város kérelmére, az aranyági szöllőkön keresztül a vasuti indóházhoz tervezett közlekedési kőut kiépítésére, a megye közönsége, a gyulai indóháznál lerakott s a megye tulajdonát képező kő mennyiséget Gyulavárosának díjtalanul átengedé, — s a kisajátítás mielőbb eszközölhetésére kamat-

nélküli kölcsönképen 2500 fót, utalványozott oly hozzáadással, hogy ez összeg egy év alatt visszafizetendő, s ha Gyulavárosa a kérdéses ut birtokba vételét és kövői kirakatását azonnal nem foganatosítaná a telajánlottak tekintetében másként fog intézkedni. (Vége követ.)

A Körös szabályozásról.

A Körös szabályozás nem kis tényező Békésmegye közigazgatása rovátában, s ha jelenleg az árvíz ostorát nem érezzük is, magok a szabályozás rendes költségei évenként igen tekintélyes összegeket emésztenek fel; minden pedig a mi pénz, vagy pénzbe kerül főképp oly sokba mint a Körösszabályozás, érdeklí a nagy közönséget, — kivált a mai szük időben.

Azt hiszem tehát, a legközelebb elmúlt években szabályozásiteren történeteket közölve: a közérdeklődésnek teendek eleget.

A körösszabályozási munkálatok részben az állam, részben pedig a szabályozási társulatok költségén hajtatnak végre.

Állam kezelés alatt van az Egyesült Körös Békéstől, egész a Tiszáig, mely vonalon a folyó medrének javítására, illetőleg az átmetszések kiadására, és czálta, a folyónak biztosan hajókázhatóvá tételére, a törvényhozás által 495,930 forint szavaztatott meg.

Az állam kezelés alatt levő folyó hossza 36 $\frac{1}{2}$ mérföld, mely az 51. átmetszés által 20 $\frac{1}{4}$ mérfölddel megrövidítették, vagy is a szabályozás előtti meder hosszának csak 44 $\frac{1}{2}$ -át fogja birni.

Az átmetszések közül 14 részben kiépződve, részben pedig oly szép képződésbe van, hogy javítási munkát nem igényel; nincs azonban ily szerencsés helyzetben a többi, eredetileg sem egész méretekben kiadott 37 átmetszés, melyeknél a javítási munkálatok kisebb nagyobb mértékben mulatlalul szükségesek.

A javítandó átmetszések két osztályba soroztattak, az elsőbe: a többi; a másodikba pedig: a kevesebb pótmunkát igénylők.

Az első osztályba sorozott 17. átmetszés tervezet köbirtama és pedig: az I-ső rétegben — 13,869-öl 1' 5"

a II-ik " — 19,312-öl 0' 6"
a III-ik " — 31,036-öl 0' 1"
Összesen 64,217 ől 2' 0" köből 246,837 frt 75 kr. előirányzott költséggel
Az ásási munka megkezdett 1871-ik évi október havában, és daczára hogy azon évben a munkás kéz hiánya, 1872-ben a minduntalan megújuló árvizek, általában pedig azon körülmény, hogy több helyen az ásás 3 egész 4 öl mélységet tartalmazott, ezen munkálat elébe nem csekély akadályt gördített. 1873-ik év végéig az I-ső és II-ik rétegből kiásott összesen 30,334 öl 5' 3" köből, 67,684 frt 76 kr. kiadással, melyben a kezelési költség, — melynek összegeiről tudomásom nincsen benn nem foglaltatik.

Az ásási munkák a II-ik rétegben most is folytattnak, míg a III-ik réteg, melynek kézi erővel kiemelése vagy éppen nem vagy csak rendkívüli pénz áldozattal lett volna lehetséges; kotrógéppel válnakozónak adatott ki, és pedig igen jutányos áron, a mennyiben köbölétől 4 frt 50 kr. fizetetik, míg más helyeken a kotrógép munka 7 egész 12 frtal díjaztatik.

A gépnek már mult évi augusztus havában meg kellett volna kezdeni működését, azonban az általános pénz válság ezt is megakadályozta.

Szinte állam költségén, azonban nem a 495,930 forint alatt terhére, hanem mint állam kezelés alatt nem lévő vízi munkálatra külön adományozott 30000 frtból, megszelésített az 52-ik számú, ugynevezett békés-povádi nagyساتorna, melyből 10,169 öl 3' 3" köből föld, a regie vel együtt 29,113 frt költséggel ásott ki.

E szerint állam költségén 1871-ik évi október 9-étől 1873-ik év végeig teljesített munka összege tesz 40,504 öl 2' 6" köbölét, 96,797 frt 76 kr. kiadással. — Ezen kívül az egyesült Körös medrének tisztítására és a hajózási akadályok eltávolítására kiadott 442 frt 76 kr.

Az állam kezelés alatt levő 36 $\frac{1}{2}$ mérföld folyónál, állam költségén öt folyam felügyelő van alkalmazva, kik a folyam rendőri felügyelet mellett észlelik a vízmércéket és jegyzik a lép és hajó forgalmat, melyekről a központi kir. mérnöki hivatalnál rendes jegyzőkönyvek vezettnek.

A légköri csapadék, a helybeli észleletek szerint volt:

havában	esős nap	millimeter	esővel.
1873. január	15	66.41	
" február	11	21.96	
" mártius	10	17.53	
" április	15	56.05	
" május	23	84.10	
" június	15	96.33	
" július	7	65.49	
" augusztus	10	31.26	
" szeptember	7	34.60	
" október	8	43.97	
" november	10	16.75	
" december	13	15.89	
Összesen	144	550.34	
1872. évben	108	542.34	
1871. "	125	1004.97	
1870. "	140	1091.11	
1869. "	101	924.59	

Megjegyezvén, hogy a három utóbbi év mennyiségei, a tiszaszabályozási észleleteken alapszik.

(Folytatjuk.)

Kongó-tégla utakról.

Reök ur a „Békés“ 5. és 7-dik számában közzétett cikkét, mint hogy azt kiválsólag a Gyulán építendő sugár utra nézve hozza ajánlatba, felelet nélkül nem hagyhatjuk, nehogy azzal vádoltassunk, hogy daczára Reök ur figyelmeztetésének, azt fel nem használtuk.

A helyi viszonyok tekintetbe vételével kiderül, hogy e czélnak megfelelő kongó-téglának ezre, 8" 4" és 2" méretek mellett minimum 18 frtba kerül, és tekintettel arra hogy a szegélyekhez kettős mennyiség kívánatik, egy 3° széles utra folyó ölenként 1000 darab leend számítandó. — Szükségetik pedig ezen utakhoz, jó alap feltételezése mellett átlag 10" homok, még pedig tiszta homok kell, és hogy mily nehéz itt Gyulán tiszta homokra szert tenni, azt nagyon jól tudja mindenki, ki már épített vagy épített, és tudja egyrészt hogy milyennek kell lenni a tiszta homoknak, de másrészt azt is, hogy fuvarosaink senki sem birhatja arra, hogy egy kis takarmányt kocsijára fel ne tegyen; már pedig vegetabilis tárgyakat tartalmazó homokot tisztának nem

nevezhetünk. — Nem sokalhatja tehát senki, ha tiszta homoknak az árát 8 kr-ra. tesszük vékánként, és minthogy a homoksétegnak bunkozott állapotban is legalább 9" vastagnak kell lenni, — folyó ölenként 120 véka homokot számítanunk kell.

Egy folyó öl kongó-tégla uthoz szükséges anyag fennebb mondottak folytán legalább 27 frt 60 krba kerülne, míg ha kö és kavicsból készítjük utjainkat, — a könek köb-ölét 45 frta, a kavicsot 32-re téve, bár ezeknél olcsóbb ajánlatokkal birunk egy folyó öl uthoz szükséges anyag homokkal együtt nem kerülhet többre 16—17 finál; tehát a pusztá anyag beszerzése egyedül, út folyó ölenként 11 frtal nagyobb költséget igényel — már pedig a kongó-téglából ut készítésének nagyobb költségét figyelem nélkül nem hagyhatjuk, az ügyes burkoló (pflaster) munkát, nagy szorgalmat és figyelmet igényel, mely feltételeknek megfelelőleg a munka díj majdnem aránytalan nagy, azt tehát bátran még egyszer annyira tehetjük mint a közönséges köüt készítését, és minthogy Csaba városában sem került tíbbe a köüt készítése köből felhasznált követ számítva 1 □ 7 □, homok, fuvar és munkadíjjal együtt miut 12 frtba, itt sem tehetjük, sőt remélhető, hogy még olcsóbban is elkészíthetjük, és minthogy a komokot mi már egyszer számítottuk, bátran állíthatjuk hogy egy folyó öl kongó-tégla ut helyett 2 folyó öl Mac-Adam utat készíthetünk.

Nem akarjuk ez ügyet tovább is taglalni, elegendő véleményünk szerint a kimutatott financiai oldal egyedül is arra, hogy ha még oly annyira is meg volnánk győződve annak hasznáról, a jelenlegi pénzügyaink között arról lemondjunk, — ha máskülönbén Reök ur képes bennünket kelőleg felvilágosítani arról, hogy miért nem alkalmazza az állam maga sem, az általa, inkább Mihalik János ministeri tanácsos ur által, oly annyira ajánlatba hozott kongó-téglából útépítést, szivesen adjuk ellenvéleményünket, bár elismerjük, hogy kedvezőbb helyi és pénzügyonok között semmiképp sem lehetnének e theoretice oly tökéletes utépítésnek ellensége.

Léderer Ede.

TÁRCSA

Nagybőjti elmélkedés.

„És vége a komédiának“ és a zene hangját felváltá a harangé, s itt az ideje, hogy egyik felünknek eleget tevén, elégítsük ki annyira mennyire a másikat is.

A bohóc-estélynek (?) nevezett hétfői bálón „farsang kisasszony“ szomorú zene szó mellett kísértük nyugalomra, torát megültük ősi szokás szerint, hanem már kedden éjjel a nagy harang ünnepies szava parancsolólag intett, hogy elég, térj eszedre ember, s gondolkozzál mulandóságodon, melyre farsangi vigalmaid alatt oly öntudatlanul egyengetéd az utat.

S a nagy harang ünnepies szava nem téveszté hatását, viszhangzott az a szívek s a pugyillariskó rémitő ürességében. S ha annyi megadással nem birunk is, hogy poenitentiát tartva, lelünk üdvét miveljük jó keresztényen mores szerint, annyira még sem romlottunk el, hogy legalább némileg ne elmélkedjünk a farsang volt örömeiről, nem azért mintha talán ez örömek emléke szomorodott szívünkre némi vigaszt hozna, hanem mivel ez emlékezés mulandóságunkat oly világosan tárja elénk, mint talán a leg-sikerültebb fotografia. — Ez már aztán költői hasonlat.

A bőjt első szava a mulandóság, s a mi ennek leghibebb jelképe a homlokainkra kent hamu, az eszmét minden szónál érthetőbben jelzi.

Ugy van, bőjt és hamu az, mi farsang és élvezetekre következik.

S ki talán „farsang kisasszony“ koporsója felett beszédet kívánna tartani, nagyon rövid lehet; hamuból lett, hamu volt, s ismét hamuvá lett, mondja el háromszor, hogy

hamu, szomorú halotti gyülekezet a szónokot megértendi.

De hát tulajdonképen elmélkednünk kellene, legalább a czím szerint, s farsang végén és bőjt elején miről elmélkeljünk, mint épen a farsang örömeiről, s ha felhőlenül az eget sem látjuk mindenkor, — terjeszkedjünk ki a farsang bubánatos perceire is.

Fohással mondjuk, hogy oh igen! a farsangnak bubánatos percei is vannak, avagy az epedő sóhajok, melyek szélesenedben a szémalombeli molnárnak kenyeret adnának, — nem-e a bubánat kovácsinasa által a reménység megrepedt fujtatójából erőszakolt fuvallatok?

Igen, fuvallatok csupán, s mégis mennyit fejeznek ki. Az ifju azt mondja vele, e farsanghoz kötém jövő boldogságomat, s most látom, hogy a leány igényét nem leszek képes kielégíteni. Hej! lemondok, repedj meg szív. S legnagyobb baja, hogy pugyillariskó is megürült. — A leány: tudtam, hogy csalfa lesz. Oh farsang, csalódék bened, pártám ismét megmaradt, s arczomról egy rózsá ismét lehullott. — A papa: rozsdá, kolera, krach megkinoztatok, de mi volt kinom a mostanihoz, jer rozsdá, kolera és krach háromszor s csak egy farsangot pusztíts ki a kalendariumból, és én nem foglak átkozni, a boltos s divatkereskedő: szekrényeim megürültek ugyan, de minek telni kellett volna, az nem cassám, hanem könyvemnek „soll“ rovata. Oh farsang, farsang mért is vagy a kalendariumban.

Ilyen hálátlanok vagyunk mi emberek. A multnak csak szomorú emlékeit idézzük, pedig van ám különösen ez utóbbi farsangnak igen sok szép emléke.

Menjünk csak végig rajtok.

Ott volt elsőnek az ifjusági bál, a komoly tanácskozások terme oly népes, és e

nép oly fényes régen volt az előtt. Csak a szívek és vesék vizsgálója róhatná fel, mennyi szép emlék fűződik ez egy bálhoz. — Aztán ott volt a kedves emlékezetű békési bál, s az agaraszegylet csabai bálja. Hát Szarvas, Vésztő, Szalonta, Sarkad, Gyoma, Orosháza! E bálak is mind, mind azt mondatják, hogy jobb év a farsangra, az ideinél már igen régen járt. S mit mondjunk a gyulai tanács által rendezett bálról? hogy a lehető legjobban sikerült, s ha valami hibája volt, az abból áll, hogy nagyon is sikerült. Egyik legörvendeztetőbb jele esikereknek, a financiai siker. S itt engedjen meg, kegyes olvasóm egy kis intermezzót. Mint tudjuk a jövedelem legtekintélyesebb részét a nők által vett tárgyak kisorsolásából befolyó összeg képezi. Szándékosan írom, hogy vett mert azt szeretném írni, hogy készített. Először azért, mert sokkal több reményem lenne oly iskola jövőjében, melynek alapjához hölgyeink saját készítményü, s így saját fáradságukba kerülő áldozattal járultak volna, másodsor mert most az adakozás sora a férfiakon levén, majd azon kifogásokra találhatunk, hogy a feleségem már küldött, a pénzt pedig ugy is én adtam rá, legyen elég. — Különbén fogadják így is a legforróbb köszönetet, s csak arra kérjük, hogy most már férjeiknek ne engedjék meg az említett kifogást, hanem legyenek rajta, hogy legalább annyit tegyenek, mint tettek kegyetek.

S most ismét a bálra. Mint táncmulatás legjobban sikerült a színészek által rendezett hétfői bál, s ha igaz, hogy jó kezdet fél eredmény, az is igaz, hogy végén csattan az ostor. Ifjusági bál kezdetnek, s boldog estély végzetnek igazolják e közmondásokat.

S így most már, mint egy gyulai levelező egyik pesti lapnak írta, hogy „nálunk

a farsang elmúlt, s bejött a bőjt“ melyre aztán a kiméletlen szerkesztő megjegyzé, hogy mindjárt tudtuk, hogy így járnak a gyulaiak, ezen változás ismét beállván folytassuk az elmélkedést, a napok komolyságához méltóan, s épen azért nem papíron, hanem csak egy szabad szárnyon.

Kerekes András.

Három nap életemből.

Clauren H. után

közlí: ifj. Fábry Károly.

(Folytatás.)

Nagyon hosszú volt, míg a sok paraszt asszony között keresztül vergődhettem, kik vastag széles ködmeneikkel a pudlit körül fogták, hogy magukat egész eszten-dőre ellássák: repülő zsirral, izzasztó, hánytató és hashajtó szerekkel. — Maga a gyógyszerész ur a szolgáló éppem nekik, míg a provizor ur a halálos félelem ellen, barátságos szavai által, hogy ő ezen könnyen tud segíteni, — engem vigasztalt, — oh! mert ilyen pécsettű térdekkel a világ minden kincséért sem jelenhettem volna meg a kegyes grófné előtt.

Mint a gondolat, repült segítő szellem a szekrénybe, melyben több elilló szerek állottak, — vett egy kis oalickot, majd hozzám szólt, s a kárvalott térdeket szépen egymásra helyezve, e fájdalmas sebeket egyiket a másik után pár cseppel meglocsolta, majd egy vizes ronggyal szépen megsimogatta, s meg volt az ördögösség.

Ezalatt, — melynek én hatását ezer keserves sohaj között figyeltem, — belépett egy 17 éves kedves gyermek, egy ifjukori ismerőse a provizornok. — Nagy búbeszédűséggel, mint milyen minden provizor, s olyan kis városi nagy eleganciával fogadta

törzsbetéti felvételi díjra	625.—	Kézi zálog kölcsönben	80.—
Tartalékalap részjegyre	705.76	Ovatoltatási előlegekben	171.74
" törzsbetétre	123.7	1873. évi december 31-iki pénz-tári készlet	2104.95
Kölcsön számla	23945.4		Összesen 92954.28
Bankváltóknál előre felvett kamatra	1332.21	c) Jövedelem és költség kimutatása.	
Takarékbetétre	22279.66	Tartozik	
" dec. 31-ig járó kamatra	754.1	Bankváltóknál előre felvett kamat	1332.21
Ki nem vett osztalékra	30.9	Takarékbetétekre fizetett kamat	1641.61
Törzsbetéti előlegnél előre felvett kamatra	23.45	" dec. 31-ig járó kamat	754.1
Kölcsön számlára decz. 31-ig járó kamatra	71.99	Kölcsön számlára fizetett kamat	4576.67
Egyenleg mint tiszta haszon	9080.50	Törzsbetéti előlegeknél előre felvett kamat	23.45
Összesen	92954.28	Tiszti és szolga fizetés	860.50
Követelés		Iroda költségek	15.58
Bankváltókban	87446.—	Különfélék	317.70
Kölcsön számlára előre fizetett kamatban	520.13	Felszerelés 1873. évi értékvesztése	74.40
Felszerelés 1873. évi értékvesztése után	446.46	Nyomatvány készlet levonása után	75.48
Nyomatvány készletben	67.—	Kölcsön számlára december 31-ig járó kamat	71.99
Törzsbetéti előlegekben	2118.—	Adó és házbér	288.42
		Egyenleg mint tiszta haszon	9080.50
		Összesen	19112.52

Követel	
Kamat bankváltók után	13615.34
1872. évre fizetett takarékbetéti kamatok	823.88
Kölcsön számlára előre fizetett kamatok	520.13
Kamatok törzsbetéti előleg után	203.39
Ügyleti díj	1935.77
Leszámitolás	1370.20
Könyvdíj	24.20
Írási díj	1.80
Kamatok kölcsön számla után	16.7
Késedelmi kamatok	599.34
Kamat kézi zálog kölcsön után	2.40
Összesen	19112.52
Kelt Mező-Berényben 1873. évi december 31-én.	
Megele Bertalan , elnök. Hegedüs Mihály , könyvvivő. Wolf Pál , pénztárnok.	

Hirdetés.

B.-Csabán

Fábry János házában,

a főtéren

egy kereskedésnek való bolt

mellékszobával; azonkívül hozzá, vagy a nélkül ugyanott egy lakás: 2 szoba, egy konyha, egy kamara, egy szin és külön udvarral több évekre kiadó.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Pränumerations-Einladung
auf den

„HYMEN“

(Ehestifter).

„Es ist nicht gut, dass der Mensch allein sei.“

Welcher Mann, dem die treue, liebevolle Lebensgefährtin fehlt, welches weibliche Wesen, das nach dem zärtlichen, aufopfernden Beschützer seufzt, fühlen nicht die Wahrheit, die in diesen Worten der Bibel liegt. Die Antwort ist kurz: Woher kommt es, dass es jetzt so viele Unverheiratete gibt? Es fehlte eben ein, von den edelsten reellsten Absichten geleiteter Factor, dessen Hauptaufgabe darin besteht, die vielen von einander Fernstehenden zusammen zu bringen. — Der „Hymen“ soll diesen schwergeföhnten Mangel abheben; er soll der Sammelplatz sein, auf dem sich alle Jene ein Rendezvous geben und sich finden werden, die das Bittere des unheimlichen Alleinseins schon durchgekostet haben. — Der „Hymen“ erscheint seit 14. December 1873, jeden Sonntag in Wien und Pest und enthält ausser den Heirats-Anträgen, Novellen, Miscellen, etc. etc. und ist ein gut redigirtes, vom ernstesten Streben geleitetes interessant gehaltenes Blatt, das die bewährtesten Schriftsteller zu seinen Mitarbeitern zählt.

Man pränumerirt mittelst Postanweisung:
führ ein Vierteljahr fl. 1, führ ein halbes Jahr 1.80, für ein ganzes Jahr fl. 3.

Die Administration: Wien, I. Parkring 2, Pest, Badgasse 4.

19) Pränumerations-Summen erhalten 10% Rabatt. 1-3

Liszt-raktár.

Tisztelettel értesítjük a n. közönséget, hogy a helybeli piacon békési gözmalmi liszttraktárt

SILBERSTEIN TESTVÉREK

kereskedésében állítottunk, és ez által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy szárazon öröltött békésmegyei, köztudomáslag legteblálóbb búzából, lisztekkel szolgálhatunk.

Midőn legjutányosabb árainkat czennel szives áttekintésre ajánljuk, kérjük becses megrendelésit, melyek készsleges teljesítéséről biztosítjuk, ajánlvamagunkat becses figyelmebe. — Teljes tisztelettel

Gross Ignác és Greif Mór, Békésen.

Szabott árak. 0 számú 18.80 kr. — 1 18.20, — 2 17.80, — 3 16.80, — 4 15 frt, — 5 14, — 6 13, — 7 12, — 7½ 11, — 8 10 frt.

Szítálatlan liszt I. 8.80 kr. Szítálatlan liszt II. 7.80. Korpa 3 frt.

20) 1-3

Hárshegyi István
1042. sz. háza
haszonbérbe kiadandó szent György naptól egy vagy több évekre.
Értekezhetni a háztulajdonossal vagy Dobay János könyvnyomdájában.

13) 3-3

Tűzifa eladás.

Méltóságos gr. Almágy Kálmán ur Gy.-Vári erdejében f. é. martius 1-től az egészséges jó tölgy singfa eladási ára erdei ölenként következők határozottat meg:

Kicsinyben ölenként	7 frt	erdei öle
50 öl vitelénél	6 frt 70 kr.	" "
100 " "	6 " 25 " "	" "

A fentebbi áron felül minden öl után 13 kr. erdészeti járulék fizetendő. Az egész nagy mennyiségben venni szándékozoknak még jutányosabb eladási ár biztosítottatik, melyről értesítést ad Gy.-Várban

Szekér Gyula
urad. számtartó.

16) 2-3

A „NAP“ korecsma
1874-ik évi april 14-től bérbe adandó. Bővebb tudósítást a haszonbérloknél Gyulán nyer-
21) hetni- 1-3

Tudomásul adom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy t. ez. Weisz Lipót urtól megváltam, és mai naptól személyesen vállalkozom mindenemü

festésekre

t. i. templom, szoba, épület, czég és czimre. Kérem a mélyen tisztelt közönség becses pártfogását, a mit én pontos és jó munkáimmal mérsékelt áron igyekszem megérdemelni.

Alázatos tisztelőjük

Téván Dávid.

Lakásom Sal Vilmos ur házában az adóhivatallal szemben Gyulán.

22) 1-3

Hogy az életbiztosítás üdvös eszméjét a kevésbbé vagyonosok körében is lehetőleg terjessze, a

„HAZA“

életbiztosító és hitelbank Pesten.

egy új biztosítási módozatot állit fel, melynek lényege a következő:

- 1200 tagból álló csoportok alakittatnak.
- A biztosított egyszer s mindenkorra mint belépti díjt a biztosított összeg 1%-ját fizeti, azonfelül
- Félévenként a biztosított összeg ¼%-ját, mint kezelési költséget.
- Díjakat a biztosított csak akkor fizet, ha csoportjából 1 tag elhal, ezen díjak a biztosított korához és a biztosított összeghez arányosítva, a legolcsóbbra vannak szabályozva.
- A felvételi módozat a lehető legegyszerűbb, elegendő a bevallás az orvosilag igazolt egészségi állapot kimutatásával.
- A biztosított összeg a haláljelentés megtörténte után egy hó mulva kifizettetik.
- Egy és ugyanazon csoportba előlegesen csak 500, 1000, 1500, vagy 2000 frtot lehet biztosítani, jogában áll azonban mindenkinek magát több csoportban is biztosítani.

Bővebb felvilágosítást nyújt az eladási csoportra vonatkozó program-munk, melyel a legnagyobb készsleggel ingyen szolgálunk központi irodánkban: Deák Ferencz-utca 5. sz, Nagy Ferencz ügynök urnál Gyulán, valamint összes képviselőseinknél.

A „Haza“ ezen új biztosítási módozat által kellő biztosíték és szilárd üzletvezetés mellett a biztosítási öhajónak kiváló előnyöket nyújtván, a t. ez. közönséget számos részvételre hívja fel, megjegyezvén, hogy az első csoport már tényleg megalakult, és legközelebb ki is lesz egészítve.

Alkalmos felügyelők előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak.

14) 3-12 Utánnomás nem díjaztatik.

Árverési hirdetés.

Alólirott bírósági végrehajtó részéről közhírré tétetik, miszerint J. Govrik Márton felperesnek, A. Papp József és érdektársai alperesek és Gyulavári lakosok elleni 5000 frt tőke, s járulékaik kielégítésére a b.-gyulai kir. törvényszék telekkönyvi osztálya 6590—1873. sz. végzésénél fogva alperesek ingatlanainak elárverezésére kitzított első határnap sikertelen maradván, a második határnap f. február hó 26-án Gyulavári község-házánál mulhatlanul meg fog tartatni és az ingatlanok becsáron alól is elfognak adatni. — Az árverési feltételek alólirott nál megtekinthetők.

Gyula, február hó 9-én 1874.

17) 2-2 **Kiss Antal**,
kiküldött bir. végrehajtó.

Békési lakos Jantyk Mihály urnak a szent-miklósi pusztán, a csabai vasuti állomáshoz félóra távol-ságban eső 366 hold földje jelen őszi vetéssel együtt **hat évre** haszonbérbe kiadandó. — Bővebb tudósítást a tulajdonosnál nyerhetni Békésen.

18) 2-3